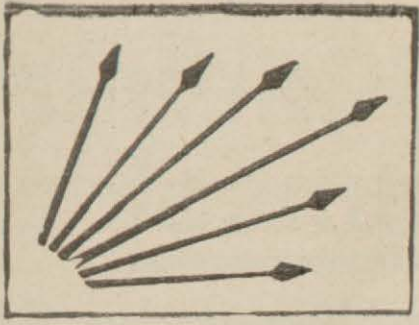

Aydin

ÜÇÜNCÜ YIL
No : 598
CUMA
4
Ağustos 1939

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Basımevi

Sayısı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASI HALK GAZETESİ

Sayısı : 100 Para

İzmirde bulunan

Muhterem misafirler şerefine vali bir ziyafet verdi

İzmir 3 — Malaya zırlısının İzmirde bulunması münasebetiyle vali Etem Aykut misafirler şerefine şehir gazinosunda 120 kişilik bir ziyafet vermiştir.

Geç vakte kadar devam eden ziyafette vali Etem Aykut ka-

dehini İngiliz amiralının saadet ve devlet milletinin refahına kaldırmış. Zırlı kumandanı da Türk milletinin saadeti ve reisicumhur İsmet İnönü şerefine kadehini kaldırmıştır. a.a.

Polonya ile İngiltere

Arasında bir itilafname imzalandı

Londra 3 — Deniz aşırı müdafa komitesi reisile Polonyanın Londra Büyük elçisi arasında bir itilafname imza edilmiştir.

Bu itilafnameye göre İngiltere hükümeti İngiliz emteası mübayaa etmek için Polonyaya sekiz milyon yüz altmış üç bin üçyüz İngiliz liralık bir kredi

açacaktır.

Bu krediye mukabil esham çıkarılacak ve ticaret nezareti tarafından garanti edilecektir.

Eshamin faizi yüzde beş olacak ve 941 tarihinden itibaren 16 sene içinde itfa edilecektir.

Bu kredi, tamamen veya kısmen İngiltere de imal edilen emtialar mübayaasına hasredilecektir. a.a.

Hareketiarz Moskova

Ankara, Uşak ve Eskişehirde

şiddetli hareketiarz oldu

Ankara 3 — Bugün Ankara da saat 14 de hafif, 24,30 öğönde 25 saniye süren sürekli yer sarsıntısı olmuştur.

Uşakta 14,30 da biri hafif diğeri devamlı şarktan garba doğru hareketiarz olmuştur.

Eskişehirde iki gündür sık sık hafif olarak devam eden yer sarsıntısı saat 14,34 de şarktan garba doğru çok şiddetli surette 6 saniye sürmüş, bazı evlerin bacaları yıkılmış ve halkevi binasının muhtelif yerleri çatlamıştır. a.a.

İzmir 3 — Dün Bergama, Foça ve Torbalıda bir yer sarsıntısı hissedilmiştir. a.a.

Alman Sovyet Ticaret müzakereleri Resmî Alman mahafili bu şayiayı galandıyor

Berlin 3 — Alman - Sovyet ticaret müzakereleri hakkında selâhiyetli Alman mahfillerinden bildirildiğine göre hiç bir Alman heyeti Sovyetler birliği merkezine hareket etmiş değildir.

Bazı alâkadar tüccarlar Moskova hususi bir ziyaret yapmış olabilirler. Fakat bu seyahatlerin resmî bir kıymeti yoktur. a a

Gidecek Fransız askerî heyeti

Paris 3 — Moskova gidecek Fransız askerî heyeti yarın Londra hareket edecek ve Londrada İngiliz heyetle görüşmelerde bulunacaktır. Her iki heyet yakında vapurla Moskova gidecektir. a a

İngiliz amiralı Cumhuriyet abidesine çelenk koydu

İstanbul 3 — İngiliz Akdeniz filosu kumandanı bugün Taksimdeki cumhuriyet abidesine merasimle muhteşem bir çelenk koymuştur.

Kumandan, Taksimde Amiral Şükrü Okan ve İstanbul kumandanı general Halis Bıyıktaş tarafından karşılanmıştır.

Abide civarında toplanan halk misafirimize sevgi tezahürleri göstermişlerdir. a.a.

İngiliz Japon Görüşmelerinde iktisadî meseleler

Tokyo 3 — İngiliz elçisi, İngiliz Japon görüşmelerinde iktisadî meselelerin çıkarılması talebini etmiştir. Japon delegesi bu talebi katiyen reddetmiştir.

Kanaatime göre Japon taleplerinin İngiliz delegeleri tarafından kabulü takdirinde konferans muvaffakiyetle neticelenecektir. a.a.

İngiltere de tedhişçiler hudut dışına çıkarılıyor

Şimdiye kadar 37 kişi memleket haricine çıkarıldı

Londra 2 — İngilterede tedhişçiler hakkındaki kanunun tatbikine devam olunarak yeni den bazı İrlandalılar hudut haricine çıkarılmışlardır.

Bu suretle şimdiye kadar hudut haricine çıkarılanların sayısı otuz yediye baliğ olmuştur.

Tedhişçi komitesinden iki mühim azanın İngiltereye girmeğe teşebbüs ettikleri takdirde hudut haricine çıkarılmaları için bütün limanlara ve tayyare istasyonlarına emir verilmiştir. a a.

Sinopda

Tufan gibi yağmur yağdı

Sinop 3 — Bu gün saat 14 de başlayan ve bir saat süren tufanasa yağmurlardan seller basıl olmuş ve bütün zeriata zarar vermiştir.

Sokakları sular basmış ve münakalat durmuştur. İnsan ve hayvanca zayıat yoktur. a a

Sovyet

İngiliz - Fransız müzakereleri

Londra 3 — İngiliz, Fransız büyük elçileriyle bay Strağ saat 17 de Sovyetler birliği hariciye komiseri Molotofla bir saat bir çeyrek görüşmüşlerdir. Royter ajansının verdiği habere göre bu görüşmelerde bazı terakkiler kaydedilmiştir.

Mamafih İngiliz, Sovyet pak-tının imzasının pek yakında yapılacağına dair bir emare yoktur. a a

Ecnebi meskûkâtın vasatî fiyatları

Damga resmine tabi evrak ve senetlerde zikrolunan ecnebi meskûkâtın türk parasına göre vasatî fiyatları Maliye Vekâleti'ce tesbit olunmuştur. 1 kânunsani 1940 tarihine kadar ecnebi parası ile yazılı evrak ve senetlerden bu vasatî fiyatlara göre damga resmi alınacaktır.

İngiliz lirası 592 kuruş 15 para, dolar 126 kuruş 25 para, Fransız francı 3 kuruş 15 para, İsviçre francı 28 kuruş 25 para, Florin 67 kuruş 30 para, Rayş mark 50 kuruş 30 para, Drahmi kırk beş para, Çekoslovak kuruşu 4 kuruş 14 para, Ziloti 23 kuruş 35 para, Pengü 24 kuruş 40 para, İsveç kuruşu 30 kuruş 25 para, Dinar 2 kuruş 35 para, Ley kırk para, Yen 34 kuruş 25 para, Pezeta 10 kuruş 10 para, Ruble 23 kuruş 35 para, Mısır lirası 612 kuruş 15 para itibar olunmuştur.

Çinde

50 bin hektar arazi su altında kaldı

Londra 2 — Şanghaydan bildirildiğine göre Tiyen-Çin sed-dinin yıkılması üzerine elli bin hektarlık arazide yüz elli köyü su basmıştır.

Tiyen-Çin nehrinde seyrisefer inkitaa uğramıştır.

Hamidiye Mektep gemisi

İskenderon 3 — Bir müddet-tenberi limanımızda bulunmakta olan Hamidiye mektep gemisi Mersine hareket etmiştir.

Hamidiye gemisiyle ko general Muzaffer Ergüder de Mersine gitmiştir. a a

Futbol grup müsabakaları başlıyor

Bu sene futbol gurup müsabakalarının eylül içinde başlayacağını ve bu hususta beden terbiyesi genel direktörlüğünden bölgelere tebligat yapıldığını öğrendik.

milli küme dışında kalan bölgelerin şampiyonları arasında her sene yapılan bu gurup müsabakaları geçen seneler kış ortasında yapılmakta idi.

Bir Çok bölgeler bu müsabakaların geç başlaması yüzünden kendi bölge liklerini tehir etmek zaruretinde kaldıkları gibi tam iş zamanında yapıldığı için ekser idmancılarının mezuniyet de alamamakta ve bu yüzden zayıf, noksan kadrolarla müsabakalara iştirak zorunda kalmakta idiler.

Genel direktörlüğün bu sene bu müsabakaları eylül ayı içine alması yerinde verilmiş bir karardır. Bu suretle hem bölgeler tam mevsiminde kendi liklerine başlamak, hemde tatil aylarından olduğu için eylülde idmancılarının izin almak imkânını bulacaklardır. Hattâ bu gurup

Parti vilâyet idare heyeti toplandı

Partimiz vilâyet idare heyeti dün başkan bay Etem Mendresin başkanlığında mutat toplantısını yapmıştır.

Halkevinin sineması

Halkevimiz tarafından sipariş edilmiş olan sinema makinesinin geldiğini geçenlerde haber vermiştik.

Makine ile beraber gelen montör tarafından monte edilmiş bu makinenin ilk tecrübeleri yapılmış ve beğenilmiştir.

Bu günlerde getirtilecek bir film gösterilmek suretiyle esaslı ve son tecrübesi de yapılabacaktır.

Kızılayın gezisi çok parlak olacak

Şehrimiz kıızılay kurumu tarafından yarın mevsimin 3 üncü gezisi olarak tertip edilen Aydın-Ödemiş gezisinin çok parlak olacağı ve neşeli geçeceği umulmaktadır.

Geziye tahminen fazla yurtdaşı iştîâk edecek öğrenilmiştir. Bu münasebetle kurum fazla müzayakada kalmamak için şimdiden bilet satışını durdurmağa karar vermek üzere bulunmaktadır.

müsabakalarının her sene aynı zamanda ve eylül ayı içinde yapılması da katiyen takarrür edecek olursa takımların da ona göre vaktinde hazırlanmaları da mümkün olur.

Bu sene de bölgemiz şampiyonu olan Aydınspor takımı temmuzun başından beri tatil yapmış ve istirahat çekilmiş bir vaziyettedir. Müsabakaların eylül içinde yapılacağına göre hazırlanmak ve çalışmak için önünde en az bir aylık zamanı vardır ki muntazam bir program ile çalıştığı takdirde olgun elemanlardan mürekkep olan şampiyonumuz için az bir hazırlık devresi değildir.

Gençlerimizden bu seneki gruplarda geçen senekinden daha iyi netice almak için çok iyi çalışmalarını dilemek hakkımızdır.

Tahminimize göre bu sene bölgemizin dahil olacağı grup maçları ya İzmirde, yahut Denizlide yapılacaktır.

Bu hususta alacağımız malûmatı yine bildireceğiz.

Lozangünü münasebetile

B. Hikmet Şölenin verdiği konferans

— 3 —

Memleketin bu kadar muhtelif ve birbirlerine uzak köşelerinde, muhtelif ateş ve kan ocaklarını bastırmaya çalışmak, memleketin akliselim sahiplerine büyük gayeyi tanıttırmak ve onları buna inandırmak, büyük devletlerin büyük ve anud ceberut ve zulümlerine karşı gelmeye uğraşmak... Sonra da milletin çplak sinasından çelik bir ordu yaratmaya başlamak gibi, bir insan ömür ve zekâsının yetiştiremeyeceği en büyük işleri görmeye kalkmak, büyük ve ebedi Şeften başka, hangi fani insana nasip olacak mazhariyetlerdir.

Düşünün ki arkadaşlar, İstanbul hükümeti bağıyor : Mustafa Kemal âsîdir, eşkiyadır, padişah bağıyor : Mustafa Kemal haindir, katli vaciptir. Amerika'da Vilson bağıyor : Mustafa Kemal eşkiyadır. Fransada Klemanso, İngilterede Loitcorç, Yunanistanda Venizelos, bilmem nerede kim bağıyor : Mustafa Kemal eşkiyadır ve Anadolu'da yeryer, öbek öbek toplanmışlar, bağıyorlar : Mustafa Kemal âsîdir.

İçeriden ve dışarıdan bağıyorlar ve Mustafa Kemal, bütün bunlara rağmen yürüyor, uğraşiyor, koşuyor, fütür getirmiyor.

Bu kadar talisizliğe, bu kadar, adeta ittifak edencesinde, karşısına dikilen muazzam ve iktihâmı kabil olmanın mevani ve müşkilâta karşı muzaffer olmanın tek ve yegâne sırrı Mustafa Kemal olmaktadır arkadaşlar...

İşte, zaten bildiğiniz bu vaziyetler karşısında ve bu vaziyetlere rağmen Gazi teşkilâtını kurdu, Ankarayı merkez yaptı, Büyük Millet Meclisini açtı. Memleket dahilindeki isyanları bastırdı, ordusunu teşkil etti..

En mühim cephe, Garp cephesi idi.. Her türlü zafer, bu cepheye kabildi. Bu cephe kumandanlığı, memleketin ya kuruluş veya katli ölüm düğümü idi.. Buraya en yakın arkadaşları İsmet paşayı getirdi.

Artık harikalar devri başladı yacaktı.

İnkilâbımız tarihinin ilk zaferi olan İnönü zaferi kazanıldı.

Düşman ve bütün dünya hayret içinde kaldı ve bir vaveyeldir koptu... Bu kadar vesaitsiz, perişan, içinden yıkılmış bir memlekette, harba kadar ve kuvvetli bir ordu vücude getirilmiş olmasına inanamadılar. Büyük devletleri telâş aldı. Türkiye ümit ve itminan veren bu zaferi silmek için büyük bir tarruza geçmek istediler.. Düşmanın bu seferki azmi büyüktü. Maksat, muharebeyi kat'i safhaya getirmek ve mutlaka son galebeyi ibraz etmektir.. Ankaraya girerek Sevr muahedelerini kabul ettirmektir. Loit Co.ç, bu, o zaman dünya siyasetini ve dünya kuvvetini parmağında oynatan en büyük adam, böyle istiyor, İngiltere var kuvvetle düşmanı besliyor ve ileri sürüyordu.

Bu taarruz da, Türkün pulad sinesine çarptı ve eridi. Büyük Atatürkün en kıymetli arkadaşı ve en fazla itimat ettiği kumandan, büyük Atanın dediği gibi, milletin makûs taliini yenmiş, boynu bükük milletin yüzünü güldürmüş, başını kaldırmıştı.

Düşman kuduruyor, bütün büyük itilâf devletleri kuduruyor, cihan kuduruyordu.

Düşman tekrar ve bu sefer bütün kuvvetile, kabiliyeti ile, son menabii ile yüklendi. Çelik Türk ordusu artık esatiri kabramanlığını eline almıştı.

Büyük kumandanların idaresinde büyük zaferler idrak etmesi, onun bilmekten hakkı ve nasibi idi. Bu ezeli nasibe, uzun, pek uzun senelerden sonra, hatâ asırlardan sonra, Mustafa Kemal paşa, İsmet paşa, Fevzi paşa gibi büyüklerin elinde tekrar kavuşmuştu.

Saka ya muharebesi de kazanıldı.

İşte, asıl bundan sonradır ki bütün dünya müthiş, muazzam bir hareketin karşısında bulunduğu inandı ve bu muazzam ve müthiş harekete karşı saygı göstermeye mecbur oldu.

Asıl göksümüzü kabartan cihet, bütün bu hadiseler devam ederken Mustafa Kemal bir taraftan yeni yeni memleketler alıyor, Kars ve Ardahan memleket hudutları içine giriyordu.

Memleketin hayat ve memnâni mevzubahs olurken, memleket son kozunu oynarken ve bütün dünya, gözlerini açmış bu muazzam haileye dikkat ve şaşkınlıkla bakarken, büyük adamdaki büyük itimadî nefse bakın ki, memleketin atisinden emin, siyasi faaliyetlere giriyor, memleketin siyasi otoritesini kuruyor, Moskova akittanesini imzalıyor, Fransızların anlaşma teklifini tetkik ediyor.

Arkadaşlar, hakikaten harikalar ve mucizeler tarihinden bahsediyoruz.

Artık büyük devletler de dize gelmişler, sulh için teşebbüslere başlamışlardı. Dünya elkârı umumiyesinde derin akisler ve hürmetler uyandıran büyük inkilâp, hızını bütünlemekte devam ediyordu.

Ebedî Şef Atatürk ve Milli Şef İnönü ve inkilâp arkadaşları, artık kat'i ve mutlak bir zaferle hazırlanıyorlardı.. Öyle muazzam bir zaferki, Türkün kat'i ve tam halâsı teyyüt etsin..

Dünya milletlerinden hiç birine nasip olmayan bir kudretle, pek az bir zamanda zaferden zaferle koşan türk milleti, son ve kat'i bir zaferle, kendisini asırlardanberi bir cendere içinde ıstıraptan ıstırapta, felâketten felâkete sürükleyen talisizliğinden intikam alacak, dünyaya yeniden, fakat bütün ihtisâm ve kudretile doğacaktır..

— Sonu var —

Devlet kininlerini inhisarlar satacak

Devlet kininlerinin bundan böyle inhisarlar idaresince satılması kararlaştırılmıştır. Bu iş için sıhat ve içtimâî muavenet vekâleti gümrük ve inhisarlar vekâletiyle müştereken bir tâlimatname hazırlamıştır. Talimatnameye göre devlet kininleri sıhat ve içtimâî muavenet vekâleti tarafından hazırlanan şekilde ve üzerlerinde yazılı fiatla satılacaktır. Devlet kininlerinin kaplarından çıkarak tane ile veya üzerinde yazılı fiattan fazla fiatla satmak yasak olacaktır. Devlet kininleri bayiler ile seyyar bayiler ve muhter bayiler tarafından satılacaktır. Kininler bayilere satış fiatından yüzde on tenzilat ile pesin para ile verilecektir. Devlet kinini satanlar "burada devlet kinini satılır", ibareli bir lehayı dükkânlarına asmağa mecbur tutulacaklardır. Bayiler kininleri hava tesirinden bozulmaması için rutubet ve güneş ziyasına maruz kalmıyacak yerlerde muhafaza edeceklerdir. İnhisarlar idaresi lüzumlu miktarda kinini vilâyet, kaza ve icabında nahiye merkezinde bulundurulacaktır.

Filmlerin kontrolü

Emniyet işleri umum müdürlüğü tarafından hazırlanan filmlerin ve film senaryolarının kontrolüne dair olan nizamname İcra Vekilleri Heyetince tasvip edilmiştir. Nizamnamenin ihtiva ettiği esasları yazıyoruz:

Filmlerin kontrolü İstanbul valiliğince İstanbul'da daimî olarak seçilecek hususî bir salon veya muayyen bir sinamada teşkil olunan bir komisyon tarafından yapılacaktır. Kontrol esnasında komisyon âzasından ve zabıta mensuplarından başka kimse bulunamayacaktır. Askerliği âlakadar eden filmlerin kontrolünde genel kurmaydan, İktisat, ziraat ve Sıhhat Vekâletlerini âlakar eden filmlerde bu Vekâletlerden birer delege komisyo a iştirak edecektir. Her hangi bir devletin siyasi propagandasını yaherhangi bir ırk veya milleti tezyif eden, dost devlet ve milletlerin hissini rencide eden din propagandası yapan, milli rejime aykırı olan siyasi iktisadi ve içtimâî ideoloji propagandası yapan askerlik şeref ve hasiyetini kıran, ve askerlik alehinde propaganda yapan, memleketin inzibat ve emniyeti bakımından zararlı olan cürüm işlemeye tahrik eden, içinde Türkiye aleyhinde propaganda vasıtası olacak sahneler bulunan filmlerin yurdumuzda, gösterilmesine müsaade edilmeyecektir.

Nizamnamede bundan başkaca filmlerin kontrolü için yapılacak müracaatın şekli yurdumuzda film çekmek için alınacak izin çekilen filmlerin kontrolü, muayyen bir merasimde çekilecek filmler için polisçe yapılacak tahkikat hakkında da hükümler vardır.

Barem Kanunu izahnamesi

Maliye Vekâletinin hazırladığı izahnameyi aynen neşrediyoruz

Maliye Vekâleti, yeni devlet baremi kanununun tatbik şeklini gösterir izahnamenin hazırlığını bitirmiştir. İzahname bastırılacak ve en kısa bir zamanda bütün devlet dairelerine tevzi olunacaktır. Bütün devlet memurlarını âlakadar eden izahnameyi aynen aşağıya koyuyoruz :

Madde 1 — 24-5-1929 tarihli ve 1452 sayılı teadül kanununun 1 inci maddesiyle (Hâkimler ve muallimler dahil, subaylar ve askerî memurları hariç) olmak üzere; bilumum devlet memurları için üç seri dahilinde kabul edilmiş olan (19) derece; yeni kanunun 1 inci maddesiyle, maaşlı ve ücretli devlet memurları için (15) derece olarak tesbit edilmiştir.

Eskiden mevcut olan (A,B,C) serileri ile emsaller kaldırılmış ve emsal hasılları yerine tutarı ikame edilmiştir.

Yeni kabul edilen (15) derecenin aslı maaşları ve bu maaşların tutarları aşağıda üç sütunlu bir cetvel halinde gösterilmiştir.

Derece	Maaşı aslıleri	
	Lira	Lira
1	150	600
2	125	500
3	100	400
4	90	300
5	80	260
6	70	210
7	60	170
8	50	140
9	40	120
10	35	100
11	30	85
12	25	75
13	20	60
14	15	50
15	10	40

Bu cetvel n 1452 sayılı kanunun 1 inci maddesine bağlı (1) numaralı cetvel ile mukayesesinde anlaşılacağı veçhile yeni kanun ile 12,14,16, 17,5, 22, 45, 55 lira aslı maaşlı dereceler kaldırılmış olduğu gibi aynı zamanda 15, 50, 60 lira aslı maaşlı yeni dereceler de ihdas edilmiştir.

Gerek tekaüt maaşlarının hesabında ve gerekse harcırah tahakkukatında ve muhtelif kanunların maaş asıllarına taallük eden hükümlerinde bu cetvelin 2'inci sütununda yazılı maaş asılları, ve maaş emsali hasılına ait hükümlerde de üçüncü sütunundaki maaş tutarları esas olacaktır.

Ezcüm'e 1685 sayılı askerî ve mülki tekaüt kanununun 6 inci maddesinin (... Şu kadar ki tahsis olunacak tekaüt maaşlarının emsali hasılının 0/0 75 ini tecavüz edemez.) fıkrasındaki emsali hasıl yerine yeni kanunun 1 inci maddesinde yazılı tutarın esas ittihazı lâzımgelmektedir.

Madde 2 — Umumi muvazene dahil bilumum dairelerin gerek 1452 sayılı teadül kanununa bağlı (2) sayılı cetvelde gösterilen ve gerekse teşkilât kanununun yapmış olanların teşkilât kanunlarına bağlı bulunan

kadroları yerine; kanunun 2 ci maddesinde mevzubahs (1) sayılı cetvelde yazılı olan teşkilât hadroları kaim olmuştur.

Memurların alınacakları dereceler

Madde 3 — 1452 sayılı teadül kanununun 7 inci maddesiyle; devlet memuriyetine bîdayeten girmek isteyenlerin âzamî 14 üncü dereceye ve bunlardan yüksek mekteplerden mezun olanların 11 inci dereceye ve yüksek bir mektepten mezun olmakla beraber ecnebi memleketlerde de yüksek bir ihtisas mektebinden diploma almış olanların 9 uncu dereceye tayinlerine cevaz verilmiştir.

Yeni kanunun üçüncü maddesiyle; memuriyete ilk intisapta tahsil kademeleri göz önünde bulundurularak giriş dereceleri 15 ile 9 uncu dereceler arasında tanzim edilmiştir.

3656 sayılı kanunun meriyyetinden sonra maaşlı memuriyetlere ilk defa girenlerin menshelerine ve tahsillerine göre alınabilecekleri dereceler aşağıda gösterilmiştir.

A — Orta mektep mezunlarından talip bulunmaması dolayısıyla 788 sayılı memurin kanununun 4 üncü maddesinde (D) fıkrası mucibince müsabaka ile memuriyete alınacak olanlar (15) inci dereceye;

B — Orta mektep mezunlarından memur olacaklar. 14) üncü dereceye;

C — 1) Lise veya muadili mekteplerden ;

2) Orta tahsille aynı zamanda meslek tahsili veren ve en az beş yıllık mekteplerden ;

3) Orta mektep tahsilini ikmalenden sonra en az iki yıllık meslek mekteplerinden;

Mezun olanlar (13) üncü dereceye;

Lise ve muadili mektepler

Yukardaki (C) fıkrasının (1) sayılı bendide yazılı olan lise veya muadilleri okullar şunlardır:

a — Resmî liseler;

b — Muadeleti tasdikli türk hususî liseleri ;

c — Muadeleti tasdikli azınlık liseleri; (Rum, Ermeni, Musevi)

d — Muadeleti tasdikli Türkiye'de bulunan yabancı liseler

e — Ankara, İzmir, İstanbul Ticaret liseleriyle Galatasaray lisesinin Ticaret kısmı,

f — Muadeleti tasdikli Türkiye'deki yabancı liselerin birinci derecede orta ihtisas okulu derecesinde olan ticaret kısımları,

g — Kız ve erkek öğretmen okulları ve Musiki öğretmen okulu,

h — İstanbul, Bursa, İzmir,

BİSMARK

VE

Alman İmparatorluğunun Kuruluşu

Yazan : Jamesi Wycliffe Headlam

Terceme eden : M. Nedim Müren

— 71 —

"Şaptan getirilsin!.. Reis şapkasını giyer giymez meclis talik edilecekti. Room, Reisin şapkasını getirtmesine karışmam. Kanunu esasiye göre istediğim zaman konasabilirim ve hiç bir kimsenin sözümü kesmek salâhiyeti yoktur," diye cevap verdi. Her iki taraf da bir kaç biddetli sözler söyledikten sonra Room'un reisin salâhiyetlerini münakaşaya devam etmesi üzerine, Reis sandalyasından fırladı, ve kafasına geçirdiği şapkasını istedi. Bütün azâlar da ayağa kalkdılar ve meclis talik olundu. Maalesef reisin eline verilen şapka kendisine ait değildi. Şapka çok büyüktü ve kafasıyla birlikte yüzünü de tamamen kapatmıştı, öyle ki vaziyetin vehametini şiddetli bir kahkaha ile bertaraf edildi.

Bundan sonra, reisin kendileri üzerinde inzibatî bir otorite iddia etmediği hakkında bir teminat alınmaya kadar nazırlar meclise iştirakten imtina ettiler. Nazırlarla her iki meclis arasında bir çok muhtıralar teati edildi. Ortadaki ihtilâf hakikaten çok küçüktü.

Hattâ her hangi bir fikir ihtilâfının mevcudiyeti bile şüpheliydi. Herkes nazırların istedikleri kadar nutuk vermelerini ve reisin onlardan susmalarını talep hakkı bulunmadığını teslim ediyordu. Yalnız mesele, reisin her hangi bir itirazda bulunmak maksadiyle onların sözlerini kesebilip kesemeyeceği meselesi idi. Bir uzlaşmaya vamaak için hiç bir taraf hazırlanmış değildi. Meclisin kendisine müracaat ettiği kiral kabineyi iltizam etti. Ve bir kaç gün sonra da meclis muvakkaten tatil olundu. Böylece ikinci inikad da bitmişti.

Adana ziraat okulları (Orta, okul tahsilini görmüş olanları kabul etmekte olup, tahsil müddetleri üçer yıldır.)

i — Güzel sanatlar akademisinin resim ve heykeltıraşlık şubeleri mezunları,

j — Güzel sanatlar akademisinin tezyini sanatlar şubesi mezunları (Orta okul veya erkek sanat okulu veya kız enstitüsü tahsili üzerine bu şubeye girip de mezun olanlar.)

k — Ankara polis kolleji (Orta okul tahsilini görmüş olanları kabul etmekte olup tahsil müddeti üç yıldır.)

l — Bolu ve Bursa mntaka orman okulları (Orta okul tahsilini görmüş olanları kabul etmekte olup tahsil müddetleri üçer yıldır.)

Orta ve meslek tahsili veren mektepler

Yukardaki (C) fıkrasının (2) sayılı bendinde yazılı olan orta tahsile aynı zamanda meslek tahsili veren en az 5 yıllık okullar şunlardır:

a — Ankara, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Diyarbakir, Aydın, Bursa, Edirne, Konya min-

Üç gün sonra, bir kiral emir namesiyle matbuatin kontrolu maksadiyle çok sıkı nizamata ihdas eden bir takım emirler neşrolundu. Bunlar, polise, umumî temayülünün şayanı kabul olmaması sebebi müstesna olmak üzere her hangi bir sebeple bir gazetenin intişarını menetmek hakkını veriyorlardı.

Emirname, kanunu esasının, hükümete meclisin hali içtimada bulunmadığı zamanlarda matbuatin kontrolu için hususî nizamlar yapma salâhiyetini veren bir kaziyesine istinat etmekteydi. Kanunu esasiye yapılan atif hemen hemen bir hakaretti. Kasdedilen buharan aşikârdır ki bir dahili harp veya istilâ devresiydi. Sanki hükümet, parlamentonun muvakkaten tatilini ve bu kaziyeden istifade için ilk tedbir olarak telâkki etmiş görünüyordu. Emirnameler onurcu Şarlin adamlarını hatırlatıyorlardı. Şüphesiz bunlar, bir şiddet devrinin başlangıcını gösteriyorlardı.

Bundan böyle mücadele yalnız parlamentoda mahsur kalmadı. Parlamento hakikaten âcizdi. Nutuklarla, rey ve arızalarla yapılabilecek olan her şey yapılmış ve muvaffak olunamamıştı. Kral halâ kabineyi tutmaktaydı. Şimdi iş görecektir. Tabii liderler büyük şehirlerdeki korporasyonlardı. Prusya hükümetinin liberal siyaseti onlara hatırı sayılır serbesti vermişti. Halk tarafından intihap olunuyorlar, ve hemen hemen bir şehirde hükümete muhalif büyük bir ekseriyet teşkil ediyorlardı.

İdare merkezi başta olmak üzere bütün şehirler kırala bir takım arızalar verdiler. Umumi mitingler tertip olundu.

— Sonu var —

tika sanat okulları. (İlk okul tahsilini görmüş olanları kabul etmekte olup tahsil müddetleri beşer yıldır.)

b — Ankara, İsmetpaşa, Adana İsmet İnönü, Bursa Necatibey, İstanbul kadıköy, İstanbul Selçuk, İstanbul Üsküdar, İzmir Cumhuriyet, Edirne, Elazığ Manisa İsmet İnönü, Trapzon kız enstitüleri. (İlk okul tahsilini görmüş olanları kabul etmekte olup tahsil müddetleri beşer yıldır.)

Yukardaki (C) fıkrasının 3 sayılı bendinde yazılı olan orta okul tahsilini "görmüş olanları kabul etmekte olup en az iki yıl tahsil veren meslek okulları şunlardır:

a — Nafia teknik okulunun fen memuru kısmı (orta okul tahsilini görmüş olanları kabul etmekte olup tahsil müddeti iki yıldır.)

b — İstanbul ve Çorum küçük sıhhat memurları okulları. (Orta okul tahsilini görmüş olanları kabul etmekte olup tahsil müddetleri ikişer yıldır.)

— Sonu var —

Uyanık Mısır

Bugünkü Mısı hâdiseleri yakınd takip ediyor ve durmadan silâhlanıyor

Geniş bir sandal Nil'in üzerinde kayıyor, semaya, devlerin silüetleri vuruyordu. Bunlar Mısırın ezeli hayalleri... Binlerce senedenberi bu memlekette hiç bir şey yerinden kımıldamamıştı: ne köy ne de insanların tabiatları...

Yaldızlı semayı birden bire bir gürültü doldurdu. Ağır hombardıman tayyarelerinde mürâkkep bir filo kanala doğru doğruldu. Artık hakikatle karşı karşıya gelmişim.

İşte hakikat. Mısır uyanık bir halde duruyor ve bir gün kendisine yapılabilecek anî tecavüze karşı durmak için hazırlanıyor.

Tehdid edilen Hindistan yolu

Bunda hiç şüphesiz yok ki, bir harp vukuunda Libyadan İtalya ve Almanya tarafından Mısır doğrudan doğruya tecavüze geçilecektir. Bugün Libyada 200 bin kişi tecemmü etmiş bir haldedir. M. polyon İngiltereyi buradan vurmak istemişti, mesele halâ aynıdır.

Filvaki Mısır' Akdeniz islâm ve şark siyasetinin esaslı bir parçasıdır. Diğer cihatten, Süveyş kanalına hâkim olan ve onu müdafaa eden zaferi hep elinde bulunduracaktır. Eğer yarın bir harp olursa, bir çok muharebe meydanlarından birisi de Mısır olacak, ve silâhların mukadderatı orada tayin edilecektir.

Mısır Hindistan yolunun anahtarıdır ve Kral Faruk müttefiki olan İngilterenin yardımı ile onu cebinde tutmasını mükemmelen biliyor.

1936 da yapılan İngiliz - Mısır muahedesi mücibince Mısırın askeri müdafaasını temin etmek için İngiliz ordusu, donanması ve tayyaresi Mısır hükümetinin emrinde kalmaktadır. Kahirede ve İskenderiyede bulunan İngiliz kitaları tedricen Mısır arazisini terkedecek, Hind yolunun hayati çıkışını mütemediyen kontrol altında bulundurmak için Süveyş kanalı sahillerine kat'i olarak yerleşeceklerdir. Gitgide milli ordu kendi kendine teşekkül edecektir.

Nil kenarında lüks bir otelin taraçasında mısırlı bir gazeteci ile birlikte oturuyorduk. Ona pasif müdafaanın imkânı olup olmadığını sordum. Bana izah etti:

— Bir hava tehlikesine karşı icab eden bütün tedbirler alınmıştır, dedi. Şu istihkâmları görüyor musunuz? fakat hepsi bu dağil. Biz Londra ve Pariste kullanılan müdafa sistemlerini kullanıyoruz. Şehirlerde oturan halkın bir hava hücumunda tahliyesini, gaz maskesi tevziini, köprülerin himayesini düşündük.

Arnavutluğa yapılan darbe, en safdillerin bile gözünü açtı. Siz Avrupada, Arnavutluk darbesinin arap memleketlerinde uyandırdığı memnuniyetsizliği bilmezsiniz. Musolini islâmların hamisi değildir. Mareşal Göring

Trablusu ziyaret etti, Libyadaki hududlarımız üzerinde italyan kitaları ve harp malzemeleri temerküz ettirildi. Bunlar bizim için iyi bir şey değil.

Hiç şüphesiz yok ki hayat sahası nazariyesi Akdenize tatbik ediliyor. Bu saha, eski Roma imparatorluğu hududlarında kalacaktır, Çünkü Süveyş kanalı, Kızıldeniz, Habeşistan ve L bya İtalyanın tabii genişleme mntakalarıdır. Romahlar zamanında olduğu gibi, Mısır, gene de bu imparatorluk denen fırtınanın sahası olacaktır. Artık ihtiyatlı hareketlerimizin sebebini ve derecesini şimdi daha iyi anlıyorsunuz ya?

Karşımdaki, zeki ve kültürlü bir mısırlı gençti. Yeni Mısır milletinin hâkim, istiklâl sever, totaliter rejimler karşısında eğilmez bir mümessili idi.

Biz konuşurken bir boru sesi geldi. Arkadaşıma sordum:

— Mısır kitaları mı?

Yooo, İngiliz askerleri halâ Kahirede mi?

— Öyle icap ediyor. Çünkü kara, deniz ve hava müdafaalarımızı ikmal etmedik.

Tayyare filosu kanal üzerinden nctü Hindistan yolu havadan da geçiyor. Şarkla garbi birleştiren her yıl 30 milyon ton marşandiz, 6000 gemi yutan hakiki yol, o hazim borusunu görmiye gittim. Kanaldan her gün Asya petrolü, Birmanya pirinci, Avusturalya buğdayı, japon pamuğu, Cava kauçuğu, Hind manganezi, Afrika bakırı geçiyor.

Kanalın müdafaası

Bir kaç gün İsmailiyede, Süveyşin yarı yolunda kaldım. Burası, çiçek, su, yaldızlı sarmaşıklar beldesidir. Kırmızı çatılı vilâları ve hurmaları var. İsmailiye denen mucize 1915 den itibaren 74 milyon küp metre toprak çıkaran 300 bin kişinin içmesi için getirilen su sayesinde tahakkuk etmişti.

Dün cebelüttarıktaydım yarın Sincaporda hind yolunun eski bekçileri olan imparatorluk teknisyenleri, bugün de Mısırda bekliyor.

Kanalda her türlü sınıf var: Piyade, topçu, istihkâm, hücum kitaları ve arabaları, tayyarelerden korunma tertibatları ve bizzat tayyare... İngiliz tarzı malûm. Kuvvet görünmez gibidir ama her yerlere farkedilebilir.

Mısır topraklarını yalnız şarktan müdafa etmek kâfi değildir. Yakın şark, Ankaranın Londra ile yaptığı ittifaktan sonra İngiliz - Fransız tarafına geçmiştir. Vaziyet garbe dönmüştür. Ve Mısır bugün garbi gözetlemektir. Her ne kadar Mısır, şark tarafında propaganda tehlikesine dikkat edecekse de Mısır istiklâlini tehdit eden yegâne tehlike Libyadan geliyor.

İngiliz - Fransız donanması Mısırın sahillerini koruyor. Ha-

beşistandan gelecek bir tehlike, Sudan tarafından da korkulmaz, şarkta endişe yoksa Tunus hududunda 165,000 kişilik, Mısır sınırında 80 bin kişilik bir kuvvet toplanmış bulunuyor.

Gölün, Majino hattı olduğu söylenmekte ise de Mareşal Ballisnin elinde motörlü fırkalar olduğunu unutmamalıdır. Libyada seferi kolordular var. Bunların silâhları kuvvetli, sayıları ve malzemeleri çoktur. Bunlar, bir hamlede uzun mesafe katedecek ve Hindistan yolunu arkadan vuracak kabiliyettedir.

Fakat, bütün anî taarruzları karşılamak için, Mısır kitaları garp çöllerinin muhtelif merkezlerin konaklamış, müstakil bir kumanda ile kuvvetleri iki kat artmış ve techiz edilmişlerdir.

Mısırın genç harbiye nazırı Sırrı paşa derhar 50 bin kişilik faal bir ordu ile 500 muharebe tayyaresi vücade getiriyor. İngiltere, Fransa ve Amerika top tank ve mühimmat ısmarlanmıştır. Tayyare gövdeleriyle hafif mühimmat, gaz maskesi ve techizat İskenderiye ve Kahire civarındaki fabrikalarda yapılıyor.

Elektrikli, telsiz, tayyareci ve havadan korunma mütehasısları İngiltereden getirilmiştir. Mısır, toprakları üzerinde uçacak tayyarelerin bütün geçitlerinde yirmiden çok gizli dinlenme postaları vardır.

Mısır askeri kanaatkâr, yorgunluğa mütehammil ve c. surdur. İyi endahat yapar, makinelileri güzel kullanır. Mısırın yüksek tahsil gençliği tayyareciliğe ve pilotluğa heveslidir.

Şüphesiz, bütün bu hazırlıkların gayesi sulhu ve memleketin istiklâlini korumaktır. Mısırda bir vatan aşkı hissi doğmuştur.

Mısırlıların bütün gözleri şimdi kendi kitalarının geçişini takip ediyor, çocuklar askeri müzik öğreniyor köylüler Abukirdaki büyük bataryadan heyecanla bahsediyor. Küçük kahvelerde mühimmat müfettişi Abdülmeccit Osmanın Kahireye dönüşünden bahsediyor. Bu yüzbaşı, Fransaya büyük top siparişinin tesellümü için gitmişti.

Konuştuğum bir mısırlı sabit bana şöyle dedi:

— Garpten şiddetli bir darbe ile karşılaşsaksak son bir çareye baş vuracağız. Düşmanın geçeceği yolu kesmek!

— Yani nasıl?

— Gayet basit Deltanın kollarından bir kaç seddi yıktık mı, Nilin suları çölü kaplar.

— Pek iyi amma, mahsuller harap olmaz mı?

— Evet, olur, fakat Holanda kendisini böyle kurtarmadı mı? Mısırda vatan aşkı doğdu.

Le Soir

Zayi muhtar mühürü

Vilâyet makamından tebliğ edilmiştir:

Germencik nahiyesine bağlı reisköy resmi mühürü ziyaa uğradığından hükmü olmadığı ilân olunur.

RADYO

CUMA 4/8/939

ANKARA RADYOSU
DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs.
12.30 Program
12.35 Türk müziği - Pl.
13.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
13.15 14 Müzik (Karışık program - Pl.)
21.30 Konuşma
21.45 Neşeli plaklar - R.
21.50 Müzik (Riyaseti Cumhur Bandosu Şef : İhsan Küner)
22.40 Müzik (Opera aryları - Pl.)
23.00 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukt borsası (fiyat)
23.20 Müzik (Cacband - Pl.)
23.25 25 Yarınki program.

Aydın 37. A. SA. AL.
Komisyonundan :

Aydın birliğinin ihtiyacı için alınacak 199,000 kilo odunun 5 ağustos 939 cumartesi günü saat 10 da alay satın alma komisyonunda açık eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 2985 liradır. İlk teminatı 223 lira 87 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesaikleriyle birlikte belli saatte komisyona gelmeleri. 21 26 30 4 (115)

Aydın As. Satın Alma
Komisyonundan:

Kuşadası birliğinin ihtiyacı için 59.500 kilo sığır veya keçi veya koyun eti kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Hangisi ucuz olursa o cins etin ihalesi yapılacaktır. Bu üç cins ete her talip tarafından bir zarf içerisinde olmak üzere her üçüne de ayrı ayrı fiyat teklif edilebilir. İhale 21/Ağustos/939 pazartesi günü saat 15 ta Aydın'da askeri satın alma domisyonunda yapılacaktır.

Sığır etinin muhammen bedeli 16362 lira 50 kuruştur.

Keçi etinin 14875 liradır. Koyun etinin 23800 liradır. Sığır etinin ilk teminatı 1227 lira 20 kuruştur. Keçi etinin 1115 lira 62 kuruştur. Koyun etinin 1685 liradır.

Şartnamesi Aydın'da ve Kuşadası'nda askeri komisyonlarında Ankara ve İzmir levazım amirlikleri satınalma komisyonlarında görülebilir.

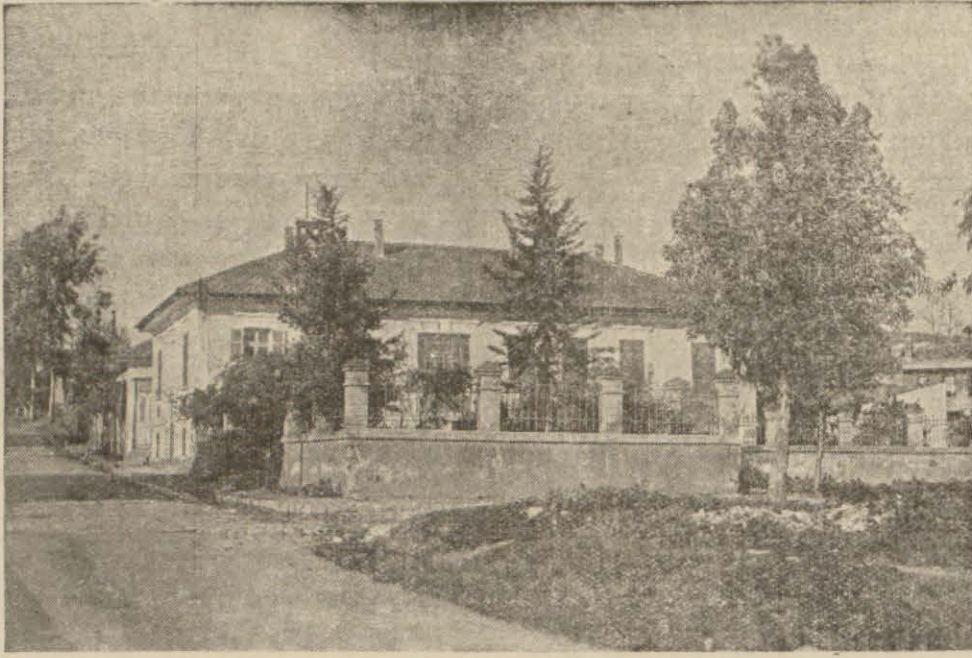
Talipleri teklif mektuplarını kanunî vesaikleriyle birlikte ihalelerden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyona verilmesi.

4 9 14 19 (141)

Abone şeraiti

Yıllığı her yer için 6 lira.
Altı aylığı 3 liradır.
İdare yeri: Aydın'da C. H. P. Basımevi.
gazeteye ait yazılar için yazı işleri müdürlüğüne, ilanlar için idare müdürlüğüne nuraat edilmektedir.

Sağlık Yurdu açıldı

Aydın'da Hasan efendi mahallesinde sağlık yurdu, şimdilik cerrahi kadın hastalıkları ve rontken servisleri ikmal edilerek açılmış. Hasta kabulüne başlamıştır.

Yurtda birinci sınıf mütahassis doktorlarımız tarafından her türlü erkek kadın ameliyatları ve rontken muayeneleri yapılmakta ve tedavileri fennin son kabul ettiği tıbbi esaslar ve elerkaid dairesinde takip edilmektedir.

6 Ay

Vade ile elbise

Yaptırmak isterseniz kadın ve erkek terzisi Muzaffer Eraydına koşunuz

Terzihanemde Sümerbank yerli mallarının hemen en emsalsiz kumaşlarıyla ve 6 ay vade ile bilimum memurlarımıza elbise yapılmaktadır.

En mutenâ bîçki dikişle ve en özenişli provalarla müşterilerimizi memnun etmek ısrarındayım.

Memurlarımızın bu fırsattan istifadeye koşacaklarını umarım.

Kadın ve erkek terzihanesi
Muzaffer Eraydın
Demiryolu caddesi: Aydın

1 den 6 numaraya kadar

Hepsi ayrı ciltlerde ve Köycülük bürosundan verilen formüle göre köy defterleri sayın müşterilerimizin emirlerine matbaamızda hazırlanmıştır.

ŞOFÖR

Ehliyet vesikaları iyi teclit edilmiş olarak tab edilmiştir

Fiyatı 25 Kuruştur.

Okul talebelerine

Basımevimizde Okul talebeleri için hüviyet kartları hazırlanmıştır

Tanesi 5 Kuruştur

Toptan alan okullara tenzilât yapılır

Vergi Bordroları

Maliye Vekâletinin son kabul ettiği formül üzerine muhtelif boyda vergi bordrolarını yalnız matbaamızda bulursunuz.

Her Nevi Baskı,
Cilt işleri

Temiz işçilik, düzgün baskı, en iyi kâğıt.. Buna mukabil ucuzluk isteyenler matbaamıza baş vurmalıdır..

Köy nüfus defterleri
hazırlanmıştır

200, 400 sahifelik ciltler 125-200 kuruştur

C. H. P. Basımevi

Aydın Belediye Reisliğinden :

1 — Belediyenin mülkiyetinde bulunan Kurtuluş mahallesinde 573 ada 10 parsel numaralı ve 182 metre murabbaı sahali arsanın mülkiyeti açık artırma suretile satılacaktır.

2 — Muhammen bedeli metre murabbaı 25 kuruştur.

3 — İhale bedeli peşin ödenektir.

4 — İsteklilerin şartnamesini okumak üzere yazı işleri müdürlüğüne, artırmaya iştirak için 342 kuruş muvakkat teminat makbuzlarıyla birlikte 10 ağustos 939 perşembe günü saat 10 da belediye encümenine muraatları ilân olunur.

128

25 30 4 9

Aydın alay Sa. Al.
Ko. başkanlığından

Aydın birliğinin ihtiyacı için 86000 kilo sığır veya keçi ve koyun eti kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Hangisi ucuz olursa o cins etin ihalesi yapılacaktır. Bu üç cins ete her talip tarafından bir zarf içinde olmak üzere her üçüne de ayrı fiyat teklif edileceği gibi bir cins ete de fiyat teklif edilebilir. İhale 14 ağustos 939 pazartesi günü saat 15 de aydında askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Sığır etinin muhammen bedeli 215000 lira, keçi etinin 21500 lira, koyun etinin 34400 liradır.

Sığır etinin ilk teminatı 1612

lira 50 kuruş, keçi etinin 1612 lira 50 kuruş, koyun etinin 2580 liradır.

Şartnamesi aydında askeri komisyonunda Ankara ve İzmir levazım amirlikleri satın alma komisyonlarında görülebilir.

Taliplerin teklif mektuplarını kanunî vesaikleriyle birlikte ihalelerden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyona verilmesi.

113 24 29 4 11

İmtiyaz sahibi ve Umumi Neşriyat
Müdürü : Etem Mendres
Basıldığı yer
C H P Basımevi